

writer and often colors are the reflection of the emotional state of lyric hero. They are a necessary background for understanding of features of individually-authorial perception of the world, and also open the deep emotionally-expressive nuances of subject.

In prose of Irene Rozdobudko, who connected in itself talent of authoress and artist, coloured palette adds her more possibilities verbally to recreate the external pictures of the world and internal psychical processes of the personages, plays an important role in creation of bright, expressive verbal characters, in particular, visual picture. In fact due to the special colour combinations, artistic work of author seems organic and naturally changeable. Colors serve the bright means of transmission and expressive indicator of individual style of Irene Rozdobudko. A select theme testifies of article's actuality, as analysis of the artistic study of color in prose of authoress hasn't done in modern literary criticism. So this research will be another step to understanding personal world of Irene Rozdobudko as certain integrity.

A lot of colors in prose of Irene Rozdobudko are in descriptions of landscape, people and clothing of personages that strengthen emotion palette of literary works. The colour range of authoress's works is wide, but dominant colors are achromatic black and white and chromatic silver and pink. Often are used grey, blue and gold. Red, green, violet and lilac colors are used rarer.

Basic coloured palette in literary works of Irene Rozdobudko – black, white pink, silver, gold, blue and green colors create the source of language expression, their use lays on an imprint on a bright vividness and special poetry attitude of authoress. The picturesque constituent of the artistic thinking of Irene Rozdobudko executes in works informing and emotionally-expressive functions, serves to visualization of the impressions. A color in the prosaic world of author is a composition means that underlines the change of storyline and changes in the psychological state of hero, what represents by the corresponding coloured gamut. Exactly the synthesis of arts (combination of word and paints) in artistic texts of Irene Rozdobudko helps to recreate integral picture of features of her prose.

Key words: colour, expression, prose, Irene Rozdobudko.

УДК 821.161.2 «XIX» 008: 372.461

Христина ФЕДОР

**ВАСИЛЬ ТКАЧУК КРІЗЬ ПРИЗМУ РОЗГОРТАННЯ НИМ
СТЕФАНИКІВСЬКИХ ТРАДИЦІЙ**

У статті зосереджена увага на творчості Василя Ткачука крізь призму розгортання ним стефаниківських традицій. Зроблена спроба порівняння художнього та ідейно-естетичного мислення літераторів на основі їх творів. Розглядається вплив творчості Стефаника на жанрово-стильові парадигми творчості Ткачука, для того, щоб глибше зрозуміти талант новеліста та простежити його подальший літературний розвиток.

Ключові слова: проза, новела, стиль, традиції, Стефаник, літературний процес, художнє та ідейно-естетичне мислення.

Упродовж ХХ-ХХІ століття на покутських теренах зросло надзвичайно багато молодих український новелістів, що розпустили свої творчі крила під пильним і талановитим оком Василя Стефаника. Серед них Лесь Гринюк, Мирослав Ірчан, Володимир Хронович, Іван Ткачук, Петро Козланюк, Василь Ткачук та ін. Одні з них відомі, інші, у зв'язку з певними життєвими обставинами, фактично незнані і забуті. Саме до числа малознаних митців належить Василь Ткачук. Не встигнувши розкрити повністю всі грані свого таланту через війну, він все ж заповнив серця український читачів своїми новелами.

Кожен із критиків, які відгукувались про творчість Ткачука, давали йому позитивну і схвальну оцінку, відзначали його талант, особливу манеру письма і мови, індивідуальний стиль та вміння передавати «музику слова». З листа Василя Ткачука до редакції «Світу молоді»: «Коли б я мав Вам, як у шкільній лавці, відповіді на Ваше питання, чого навчила мене критика, то відповів би, що не багато. Може й тому, що була заприхильна. А безстороння (але не злобна!) критика більше вчить» [3].

Дещо спільне можна простежити у житті і творчості Ткачука та Леся Гринюка. Гринюк, як і Ткачук, прожив усього двадцять вісім років (1883-1911), на його творчість теж значний вплив мав Василь Стефаник. За словами самого автора: «Ми могли бачити, що Стефаника інтересує мужицтво не яко суспільна верства, але що він мужика бере як чоловіка, а поминаючи на боці усно, що має лише вартість значінь бїжучої хвилі, творить оповідання, високі своїм артистизмом і силою, вічні, як усі великі твори штуки» [3].

Як і Ткачук, Гринюк народився в селянській родині. Потрапивши під вплив творчості Стефаника він у своїх оповіданнях, картинах, новелах сповідував Стефаникову

лаконічність та простонародність. Довший час, як і Василь Ткачук, Лесь Гринюк залишався невідомим для сучасників, про нього ніде не писали критики і не згадували літератори. Лише через п'ятдесят п'ять років після смерті, завдяки праці його небожа та при сприянні журналіста Михайла Копиленка 18 березня 1966 року вперше була опублікована стаття-розвідка про Гринюка. Та радянська система не сприймала творчості письменника, тому він знову був забутий, а його творчість фактично недослідженою. Лише в часи незалежності його ім'я почало відновлюватися. Життя Гринюка обірвала страшна хвороба, а життя Ткачука – страшна тінь війни. Вони різні, але їм однаково не вдалося розкрити весь потенціал свого таланту.

Отже, **об'єктом** нашого дослідження є зіставлення творів Василя Ткачука та Василя Стефаника, вплив Стефаниківської традиції на творчість письменника.

Метою статті є розкриття таланту Ткачукового слова крізь призму творчості Стефаника, спроба аналізу творів обох письменників. Вияскравлення ідейних, художніх, тематичних домінант прози митців.

Актуальність статті полягає у тому, що вперше зроблена спроба проаналізувати і зіставити твори Василя Ткачука та Василя Стефаника, виокремити спільні та відмінні риси їхньої творчості для глибшого розуміння художньо-естетичного мислення Ткачука та розкриття нових граней його творчої особистості.

Ткачуку дали схвальну оцінку в різноманітних працях відомих літераторів. За словами І. Вільде: «З автором критикам слід би поводитися так, як суддям з обвинуваченим: не тільки брати під увагу сам факт (в нашому випадку написання книжки) як такий, але й розглянути обставини, що викликали той факт, і мотиви, що його попередили. Те саме з автором. Не можна створити собі одне мірило літературної оцінки й безоглядно допасовувати його до кожного твору. Треба брати під увагу і середовище автора, і решту «обставин»: вік, освіту, матеріальні умови» [1]. Зокрема, дослідження «Письменник-демократ» Володимира Лучука, «Літературний Львів 1939-1944»(2013) Остапа Тарнавського, «Ієрофанія землі й природи в прозі Івана Керницького і Василя Ткачука» та «Традиції і новаторство як

координати формування індивідуального стилю: проза І.Керницького й В.Ткачука» Наталі Мафтинта ін..

Увійшовши в літературу своїми п'ятьма збірками новел («Сині чічки», «Золоті дзвінки», «Зимова мелодія», «Весна», «Новели»), Ткачук назавжди залишив слід у серцях своїх читачів та в українській літературі загалом. Багато його творів, що були досі невідомими, віднайдені в архівах Львівської бібліотеки і на даний час продовжується пошук нових творів. Чи писав Ткачук під час війни і чи збереглися ці твори ми не знаємо, але продовжуємо працювати у даному напрямку. З особливим позитивом та захопленням відгукнулася про Ткачука І. Вільде. Вона, як і багато інших науковців, вбачала у Ткачуку наслідувача Стефаниківських традицій: «Якби не було Стефаникових творів після війни («Земля»), то ми без вагання піднесли б руку за те, що Ткачук дав нам щось дійсно нове»[2, с.224].

Звичайно, ми не можемо говорити про сліпий вплив і наслідування Стефаника, адже у Василя Ткачука чітко простежується власний авторський стиль, манера письма, своє бачення та розуміння навколишньої дійсності. Та для досягнення і написання чогось нового людство завжди покладалося на безсумнівний талант своїх попередників. Так і у випадку із Ткачуком, він сам того не усвідомлюючи, все ж успадкував традиції титана українського письменства Василя Стефаника. Ткачук не любив говорити про наслідування і навіть ображався, що дехто сприймає його не як окремого автора, а у ракурсі Стефаниківських традицій.

Однак, І.Вільде говорила про схожість творчості Стефаника і Ткачука, як про комплімент авторові, а не докір: «І хоч Ткачук не любить слухати, як йому кажуть, що він наслідує Стефаника, та ми хоч не говоримо цього неприємного слова «наслідує», то все ж таки скажемо, що дуже нагадує, а це скоріш комплімент, як ураза. «Грішник», «Бунтівник», «Шкільник» нагадують дуже виразно «Дорогу» Стефаника... Наша щира рада така: приглянитись селу з «тепер». Не виловлювати з літератури те передвоєнне чи пригадування собі зараз повоєнне, але дати нам село після війни, після революції, після національного зриву таким, як воно є тепер...»[2]. Відгукнулася рецензентка схвально про «Сині чічки»,

«Золоті дзвінки» та «Зимову мелодію», відзначаючи, що вони дуже доречні і милі «на нашій літературній ринку» [2, с.225]. Схвально про творчий доробок Ткачука відгукнувся і Мирослав Семчишин, який писав, що «...автор завдяки вродженій глибокій інтуїції і талантові... в майстерний спосіб зобразив душу нашого покутського села...»[6].

Вплив Стефаніка на усе українське письменство надзвичайно великий, а особливий вплив його на своїх земляків. Важко знайти подібні аналоги впливу навіть у світовому письменстві. Тому не дивно, що цей феномен зачепив і Ткачука. Як і Стефанік, Ткачук використовує у своїх новелах глибокий психологізм, розкриття напруги душі та трагізм оповіді. Автор «Вістнику» під криптонімом р.о. зазначав, що на творах Ткачука «слідно вплив Стефаніка... Але чисто зовнішній, бо цілим настроєм... Ткачук безмежно далекий... У Ткачука все полите лагідно-фіялковим сьайвом, тихим і покірним лементом зломаних іstownань» [5]. Схожими до Стефанікових «Дорога», «Лан», «Палій», «Скін», є Ткачукові новели «Грішник», «Бунтівник», «Шкільник», «Жниво», «Юркова весна», «Останні гони» та ін..У статті ми розглянемо деякі із творів обох митців, для кращого порівняння і сприйняття їх творчості.

Як і у Стефаніка, у Ткачука піднімаються гострі соціально-психологічні проблеми у творах: політичне і національне безправ'я, виснажлива праця, розорення, наймитування, еміграція, нестатки, голод та ін..Обом новелістам властива гранична стислість, емоційна наснаженість, лаконізм, специфічно-експресіоністична образність, прикметний гіперболізм, застосування розгорнутих катахрез (оксиморонів). Ткачук завжди дає у своїх новелах детальний опис природи, а Стефанік освітлює лише дві-три деталі даного пейзажу. В обох письменників пейзаж підсилює психологічні переживання героя і допомагає читачеві уявити собі усю картину дійства. Ткачук часто персоніфікує природу, описує її характер, який змінюється в залежності від внутрішнього стану персонажа, Стефаніку ж невластиві деталізовані описи. Головна увага обох письменників зосереджена на душевних переживаннях людини.

Більшість новел Стефаніка – це маленькі драми, що вражають своєю надзвичайною силою. Захоплює про його творчість

відгукнувся Борис Харчук: «Нехай ціпеніє з подиву світ – кожна маленька новела варта драми Шекспіра. Нехай падають поети – стефаниківська проза співається, як пісня... Ніхто ще не казав про матір, про її синів – про Україну, про найвищий ідеал її народу, як саме Василь Стефаник» [4, с.98]. Подібний відгук написала І. Вільде про Ткачука: «... Ткачук буде найкращим прикладом, до якої повної гармонії можна звести ідею з мистецькою формою. Коли наші молоді письменники схочуть піти за прикладом наймолодшого Василя Ткачука й у такій формі будуть нам подавати літературу на українські теми, то й найбільші недовірки врешті переконаються, як багато можна взяти з народу й багато створити для нього ж» [1].

Ткачук описує трагічні ситуації, як і Стефаник, але його герої завжди вірять у краще майбутнє і не доходять до крайнощів. У Стефаника дійові особи рідко говорять про свої почуття та переживання, а Ткачук часто вкладає відчуття дійсності через природу. Коли у героя на душі неспокій, то і природа здійсмається страшною бурею і захоплює неймовірною хвилею емоцій та почуттів. В обох письменників кількість дійових осіб обмежена і доведена до мінімуму (два-три персонажа), абсолютизація права головного героя, всі інші образи епізодичні і існують поза свідомістю головного героя. Також основною темою їх творчості є життя і доля галицького селянства з усіма їх радостями і проблемами. Типовими як для Ткачука, так і для Стефаника є використання образу жінки (особливо часто жінки-матері). Цей образ завжди зворушує теплотою, щирістю, любов'ю і психологічною індивідуалізацією. У Ткачука це новели «Мати», «Неня-Лесиха», «Мати Земля», у Стефаника схожі «Вечірня година», «Нитка», «Браття» та ін.

Якщо для Стефаникових персонажів смерть – бажаний порятунок від злиднів, то Ткачук шукає для своїх героїв завжди іншого виходу із ситуації, менш драматичного. Проблеми еміграції галицького селянства піднімаються гостро, як у Ткачука, так і у Стефаника. Це можемо побачити на прикладі новели «Камінний хрест» Стефаника та «До Бразилії» Ткачука. Обидва письменники вважають, що коли талановиті і обдаровані люди змушені покинути рідний край – то це трагедія цілого народу. На прикладі цих новел ми розуміємо, що таких родин було дуже багато.

Неспроможність прогледувати себе і власну сім'ю, змушували людей йти на цей відчайдушний крок.

У Стефаніка йдеться про еміграцію на Американський континент. Образ «камінного хреста» стає своєрідним символом людського тягара, який несли селяни на своїх плечах. Центральною постаттю у творі є Іван Дідух – простий роботящий селянин. Він змушений, як і тисячі західноукраїнських трударів, стати добровільним вигнанцем з рідної землі. Все життя чоловік пропрацював на землі і не уявляв свого життя без неї: «...тільки його виджу, та й виджу, та й умирати буду, та й буду його видати. Все забуду, а його не забуду» [7] - так відгукується чоловік про свій клаптик землі. Іван прощається з усіма сусідами і виїздить із сім'єю до Канади, де має початися нове життя, без злиднів голоду і холоду. Та сам від'їзд асоціюється у чоловіка зі смертю. На пагорбі він поклав собі камінний хрест, як покійникові, розуміючи, що душа його навіки залишиться тут похованою. Камінний хрест – тяжка селянська доля, біда та символ втраченої надії. Виїжджаючи з дому селянин востаннє дивиться на хрест і промовляє: «Видиш, стара, наш хрестик? Там є відбито і твоє намено. Не біси, є і моє, і твоє...»[7].

У Ткачука сільська родина емігрує аж до Бразилії у пошуках кращої долі. Злидні змусили покинути село, продати всі маєтки і вирушити у дорогу: «...Продав Грицько хатинку й нивку, тай «палерують» з жінкою і дітьми аж до Бразилії. Та мус! Нестатки!...» [11]. Як і сім'я Дідуха, ця родина дуже не хоче їхати в чужі світи та розуміє, що це єдиний вихід врятувати дітей від голодної смерті. Це жертва заради виживання. Ось родина доїхала до границі, попрощалась із землею і вирушила в новий, невідомий світ із щирою надією і вірою у серці: «... Лячно... Коли стало темно і німо, наче б у півниці... То віз укочувався в місто... А ясна й бита стелилася їм дорога.» [11].

Близькою за характером і тематикою до «Камінного хреста» є новела Ткачука «Мати земля», де у селянки Грицихи забирають землю за борги. Як і для Івана Дідуха, земля для жінки є найціннішим скарбом: «Цілувала й любила тебе, Мамо-Землечко... Ти пасочкою для мене була. Ти нас кормила... А тебе узяли в білі руки. Душу мені взяли...»[10]. Тяжко Грицисі на серці і коли вже час іти, вона гірко плаче та оглядається за нею: «Та не гладко йй

ідеться. Щокроку стає і наповнює нивку болючими сльозами, оглядається заплаканими очима. А Мати-Земля з жалю затрясла тілом, аж збіжечко здріглося.» [10].

Земля завжди відігравала головну роль в житті селянина. Селянин і земля – це одне нерозривне ціле. Вона його годує і виховує, дає йому життєву мудрість та наснагу. Саме у землю селянин вкладає душу і тіло. Тому втрата землі – непоправна, страшна трагедія. Як Стефаник, так і Ткачук були родом із селянської родини, тому добре розуміли, що значить клаптик рідної землі для простого чоловіка, розуміли і людей, які змушені були залишити рідні домівки. Мова в утворах письменників – це ще один спільний прийом, до якого вони вдаються, щоб показати весь драматизм ситуації. Вона уривчаста, нервова, в ній відчувається підвищена емоційність. Проводи у чужі світи перетворюються на своєрідний похорон, похорон минулого, власної душі, спогадів про рідну землю.

Схожими є твори Стефаника «Новина», Ткачука «Близьнюки» та «Злодій». У Стефаника події розгортаються більш трагічно, ніж у Ткачука, однак проблеми в них піднімаються однакові: бідність, голод, злидні та хвороби. Новела Стефаника розпочинається страшною звісткою: «У селі сталася новина, що Гриць Летучий утопив у ріці свою дівчинку. Він хотів утопити і старшу, але випросилася» [8]. Головний персонаж – Гриць був дуже бідним, не міг прогодувати себе і своїх дітей. Діти були настільки худенькі, що було дивно, як вони ще пересуваються, «як ті дрібонькі кісточки держалися в купі» [8]. Коли дівчатка просили їсти, доведений до відчаю Гриць відповідав: «то їжте мене, а що я дам вам їсти?» [8].

Схожа життєва ситуація і у творі Ткачука «Злодій», де батько, не маючи змоги прогодувати дітей, кричав: «Нате! Їжте мене, їжте мої груди – серце жбовхало, обличчя біліло, як сніг ставало...» [10]. У цих гірких словах виливається нарікання обох чоловіків на тяжку селянську долю. Тяжко було жити і доглядати Грицеві дітей-сиріт, які були як «живі мерці» [8]. Йому здавалося, «що ті очі важили би так, як олово, а решта тіла, якби не очі, то полетіла б з вітром, як пір'я» [8]. Батько, у відчаї, вирішив закінчити всі страждання за одним разом. Саме усвідомлення безвиході із ситуації, штовхає батька підняти руку на власних дітей і приректи себе на страту:

«Скажу панам, що не було ніякої ради: ані їсти що, ані в хаті затопити, ані випрати... Я си кари приймаю, бо-м завинив, та й на шибеницю!» [8].

У новелі Ткачука «Близьнюки» хвора мати змушена відпровадити у далеку і невідому дорогу своїх дітей, бо розуміє, що скоро помре і нікому буде піклуватися про синів: «Ідть мої близнюки, біжіть цією дорогою, не переставайте. А як знайдете край, хати, село, - там просіть ся на службу. Ти, Марчику, до отари, а ти Лукине, до корів» [10]. Тяжко і неспокійно матері на серці, туга розриває їй душу, та вона у безвиході: «Ідть – говорила няня розплакана, мов береза по дощі, - просіть ся. Розкажуть все по правді, що няня ваша несумлінна, не хотіла, аби ви конали в сухотах, як вона, вирядила вас з хати, послала вас у чужі села та міста за шматком хліба. Плакала, наче їх у домовину клали» [10]. Відрядила синів, а сама поверталась у село, розуміючи, що мусила так зробити, що це єдиний порятунок для її дітей: «Мусіла вирядити. Не могла дивитися, як ниділи коло неї, як сохли та слабли...»[10].

«Кленові листки» Стефаніка можна порівняти із новелами «Такий звичай» та «Злодій» Ткачука. У творах знову простежуються проблеми голоду та бідності. Новели Ткачука більш світлі і позитивніші. У новелі «Кленові листки» головний персонаж Іван, в якого тяжко захворіла дружина після пологів. В родині це вже четверта дитина. Твір – своєрідна сповідь чоловіка в скрутній ситуації.

Пізно ввечері Іван покликав кумів охрестити дитину та почав скаржитися їм на тяжку роботу, на тяжку долю і на своїх дітей, яких дуже любив і переживав за них: «А я, бігма, не знаю, що з цього має бути?! Чи маю лишити жнива та й обходити жінку і варити дітям їсти, чи я маю лишити їх тут як ласку божу та й тягнути голоден косою? Бо вже моє таке має бути, бо у такий час ніхто до хати не прийде...»[9]. За тяжкою працею чоловік не може як слід подбати про родину і це йому країть серце: «...ви гадаєте, що я за нею (жінку) дбаю або за дітьми дбаю, але за собою я дбаю?! Бігме, не дбаю... Ади, саранча, лиш хліба, та й хліба. А відки ж я тобі того хліба наберу?!..» [9].

У Ткачуковій новелі «Такий звичай» мова теж іде про хрестини та звичаї, що супроводжують даний обряд: «... Постіль

заслонена була білим, згрібним полотном, що звисало із жердки по землю, на те, щоби народженій дитині ціле життя така чиста і ясна дорога стелилась» [12]. Сама новела є дуже світлою. Як і у Стефаника, у Ткачука головний герой – Матій є простим сільським чоловіком. Та автор не описує злиднів і негараздів у родині, акцентуючи увагу на конкретній події – народженні нового життя.

Матій запрошує до столу кумів і пригощає їх наїдками: «... Запросив сусідів і добрих... смачно їли печінку з юшкою і борщ...»[12]. У новелі Стефаника, чоловік теж запрошує всіх до столу та до обіду додає і свою сповідь про бідне і нещасне життя: «... Будьте ласкаві мої куми та випийте ще по одній. Хоч це не горілка, а болото, але з мужиком то так мається: що де у світі є найгірше, то він має то спожити, що де в світі є найтяжче, то він має виконати...»[9]. Новели різні за своєю експресивністю, забарвленням та все ж схожі майстерністю написання та тематикою.

«Злодій» Ткачука можемо зіставити із «Кленовими листками» Стефаника. Мова йде про чоловіка, в якого дома багато голодних дітей, тому він вирішує йти красти у пана: «... Піду до богачів, ксьондза, дідича красти! Піду! Стану злодій на всю околицю!...»[12]. Та кінцівка новели сповнена оптимізмом. Селянин, прийшовши до пана красти, зізнався йому у своїх лихих намірах: « ... Перше йшов до тебе як злодій, ішов тебе обікрасти, а тепер просяю тебе, поможи мені чим можеш, дай шос на відробок, бо в хаті пекло!...» [12]. Пан, не довго думаючи, допомагає сусідові та ще й обійняв його на прощання: « Онуфрій з Максимом імілись поза шию й цілувались (Богач із бідним! – це тривало довго!..) Достав Максим і сала, й хліба, й муки...»[12].

Отже, зіставивши творчість славетного українського письменника Василя Стефаника та маловідомого, але не менш талановитого новеліста Василя Ткачука, ми побачили неабиякий вплив першого на літературну свідомість Ткачука. У їхніх творах порушуються однаково важливі соціальні та психологічні проблеми і потреби простого селянства. Це соціально-психологічні новели з глибокою думкою, змістом, тематикою та проблематикою. Адже обидва – сини села і вони, як ніхто відчували саму душу села, черпали з нього натхнення та енергетику. Тому творчість Василя Ткачука освітлена саявом стефаниківських традицій.

Водночас ці дві особистості і надзвичайно різні. Ткачук постає, як світлий пророк майбутнього, вірить у добро, живе з надією у краще, його новели більш оптимістичні та життєрадісні. Стефаник – пророкує трагічний і темний морок, за умови, якщо люди не почнуть змінюватися і повставати проти гніту та свавілля, відстоювати своє право на життя. Основна мета людини – не просто існувати, а жити повноцінним та достойним життям. Обидва, і Стефаник, і Ткачук – творці національної свідомості, які крізь призму своєї творчості хотіли донести до людей істину: боротися за незалежну, собору і вільну Україну.

Свобода дісталася нашому поколінню у спадок від дідів-прадідів, а ми тепер мусимо цю свободу відстояти. Зараз, у ХХІ столітті, творчість В. Стефаника та В. Ткачука актуальна, як ніколи. Ми щиро віримо в те, що наші сини житимуть у вільній, соборній, незалежній Україні і пишатимуться своєю Батьківщиною. Завершити наукове дослідження хотілося б словами геніального і актуального у всі часи поета Тараса Шевченка: «І на оновленій землі, врага не буде супостата, а буде син і буде мати, і будуть луде на землі...»[13], «Борітеся - поборете! Вам Бог помагає! За вас правда, за вас слава, і воля святая.» [13].

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Вільде І. Незбагненне серце/ І. Вільде. – Львів: Каменярь, 1990. – 225с.
2. Вільде І. Незбагненне серце: Упорядкув., вст. стаття, «Забутий світ Ірини Вільде»; прим. М.А. Вальо. – Львів: Каменярь, 1990. – 256с.
3. Гринюк Л. Про Василя Стефаника// Поступ (Коломия). – 1904. – Квітень-червень. – Ч.ч.15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 23, 24.
4. Лесин В. Вінок шани Стефаникові [Преамбула і публікація відповідей 25 українськх письменників на питання анкети]/ Укр. Літературознавство. Вип.13. – Львів: Вид-во Львів. ун-ту, 1971., С.89-102
5. Р.О. Золоті дзвінки В. Ткачука/ Р.О.// Вістник. – 1935. – Кн.12.
6. Семчишин М. Дебют/ М. Семчишин// Наш прапор. – 1935. – 17 жовтня.

7. Стефаник В. Камінний хрест. Студії і образки/ Василь Стефаник. – Львів: Накладом М. Яцкова і С-ки – 82с.
8. Стефаник В. Новина/ Василь Стефаник// Новели/ Василь Стефаник. – Ужгород: Карпати, 1977. – С. 37-39
9. Стефаник В. Кленові листки: збірка новел/ Василь Стефаник. – Катериноград, 1904. – С. 45-48
10. Ткачук В. Збірник новел «Сині чічки»/ Василь Ткачук. – Івано-Франківськ: Лілея – НВ, 2013. – 199с.
11. Ткачук В. До Бразилії/ Василь Ткачук//Неділя. – Львів, 1934. – №93. – С. 104-105
12. Ткачук В. Такий звичай/ Василь Ткачук//Дажбог. – Львів, 1935. – №12. – С. 96-97
13. Шевченко Т. Кобзар/ Тарас Шевченко; Підгот. Тексту С. Гальченко; Прим. С. Гальченко; Худож. оформл. Н. Задорожна. – К.: Національний книжковий проект, 2011. – 816с.

К. ФЕДОР

ВАСИЛИЙ ТКАЧУК СКВОЗЬ ПРИЗМУ РАСКРЫТИЯ ИМ СТЕФАНИКОВСКИХ ТРАДИЦИЙ.

В статье сосредоточено внимание на творчестве Василия Ткачука сквозь призму раскрытия им Стефаникивских традиций. Сделана попытка сравнения художественного и идейно эстетического мышления литераторов на основе их произведений. Рассматривается влияние творчества Стефаника на жанрово-стилевые парадигмы творчества Ткачука, для того, чтобы глубже понять талант новеллиста и проследить его дальнейшее литературное развитие.

Ключевые слова: проза, новелла, стиль, традиции, Стефаник, литературный процесс, художественное и идейно-эстетическое мышление

C. FEDOR

VASYL TKACHUK THROUGH THE PRISM OF DISCOVERY OF VASYL STEFANYK'S

The influence Vasyl Stefanik made on all Ukrainian literature is extremely large, and especially the impact on his countrymen, analogues were not found even in the world literary criticism. Vasyl Tkachuk - one of the youngest Ukrainian novelists of the twentieth century, who spread his creative wings on Pokuttia territory, under the watchful eye of Vasyl Stefanyk. The article focuses

on the work of Vasyl Tkachuk through the prism of his discovery of Stefanyk's traditions. The attempt to compare the artistic and ideological, aesthetic thinking of writers based on their works was made. We reviewed the influence of creativity of Stefanyk on the genre and stylistic paradigm creativity of Tkachuk, in order to better understanding of the talent of the novelist and literary trace his further literary development.

As Stefanyk, Tkachuk singles out in his novels psychological insight, opens the voltage of the soul and tragic stories, he raises acute social and psychological problems. Both novelists inherent limit brevity, emotional saturation, laconic, specifically-expressionist imagery, distinguishing hyperbolism.

Tkachuk appears as a bright future prophet, believes in goodness, lives with the hope in better, his stories are more optimistic and cheerful. Stefanyk - predicts tragic and dark darkness, if people will not start to change and stand up against oppression and tyranny, to defend the right to life.

The main goal of man - not just exist, but to live a full and decent life. Both, and Stefanyk, and Tkachuk - creators of national consciousness, who through the light of their works wanted to tell people the truth: fight for an independent, unified and free Ukraine.

Thus, comparing the work of the famous Ukrainian writer Vasyl Stefanyk and little-known but no less talented novelist Vasyl Tkachuk, we saw a huge impact on the literary consciousness of Tkachuk. This enables us to better understand the talent Vasyl Tkachuk and follow his literary development. The choice of the article is important and logically reasoned. The study was written independently, on a proper scientific level, the results are summarized in the conclusions.

Key words: prose, short story, style, tradition, Stefanik, literary process, artistic, ideological and aesthetic thinking.

УДК 811.161.2

Ольга ШАРАГІНА

**ІНТЕРПРЕТАЦІЯ ФЕНОМЕНУ ТИШІ У
КОМПЛІЯТИВНИХ
ЖАНРОВО-СТИЛЬОВИХ МОДИФІКАЦІЯХ ТВОРЧОЇ
ПАЛІТРИ ВАСИЛЯ СИМОНЕНКА**